НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту екології
Карпат НАН України,
доктор біологічних наук
_____ Іван ДАНИЛИК

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті екології Карпат НАН України

Затверджено
Вченою радою Інституту екології
Карпат НАН України
протокол №10 від 22.12.2020 р.

Львів-2020

ВСТУП

Це Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук розроблено відповідно до Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Порядку присвоєння вчених звань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 656, «Про Положення «Про порядок присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами), нормативних документів Інституту екології Карпат Національної академії наук України (ІЕК НАН України).

1. Загальна частина

1.1. Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти та наукового ступеня доктора філософії.

1.2. Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Науковий ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

1.3. Особа має право здобувати освітньо-науковий ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі. Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати освітньо-науковий ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

1.4. Підготовка здобувачів вищого освітньо-наукового ступеня доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі ІЕК НАН України за очною (денною) формою навчання;
- поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в ІЕК НАН України).

1.5. Підготовка осіб в аспірантурі здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту).

1.6. ІЕК НАН України отримав ліцензію на підставі рішення Ліцензійної комісії Міністерства освіти і науки України (Наказ МОН України від 29.08.2019 № 955-л) для провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія.

Ліцензування освітньо-наукової програми аспірантури здійснює МОН України. У такому ж порядку подається клопотання про розширення переліку наукових спеціальностей в аспірантурі.

1.7. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури ІЕК НАН України здійснює вчена рада ІЕК НАН України.

У науковій установі для координації діяльності структурних підрозділів, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, може створюватися відділ аспірантури.

1.8. Для врегулювання відносин між аспірантом та ІЕК НАН України укладається типова угода.

1.9. Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, які затверджуються МОН України на поточний рік, та Правил прийому до аспірантури ІЕК НАН України.

1.10. Правила прийому до аспірантури затверджує директор ІЕК НАН України на основі Порядку прийому на навчання до вищих навчальних закладів та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному веб-сайті.

1.11. Правила прийому до ІЕК НАН України діють протягом відповідного навчального року і визначають, зокрема:

- порядок, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури вищого навчального закладу (наукової установи);
- зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури за спеціальністю 101 Екологія.

1.12. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

1.13. Підготовка в аспірантурі ІЕК НАН України передбачає виконання особою освітньо-наукової або наукової програми за спеціальністю 101 Екологія, чинної в Інституті екології Карпат НАН України та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, тез, виступів на конференціях, симпозіумах.

1.14. Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі.

- Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим керівником та затверджується вченою радою ІЕК НАН України.
- Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.
- Порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою ІЕК НАН України рішення про відрахування аспіранта або докторанта.

1.16. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

1.17. Підготовка в аспірантурі завершується захистом наукових досягнень аспіранта у спеціалізованій вченій раді.

1.18. Аспірант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі, має право за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті наукової установи на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з аспірантури;
- отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі.

1.19. Якщо аспірант захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду наукового працівника в ІЕК НАН

України, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.

2. Права та обов'язки аспірантів і докторантів

2.1. Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України "Про вищу освіту". З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в ІЕК НАН України, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта), для аспірантів - на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою вищого навчального закладу ІЕК НАН України двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);
- академічну відпустку з подальшим поновленням: за станом здоров'я, у зв'язку з призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, за сімейними обставинами.

2.1 Аспіранти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих НАН України, а також на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

2.3. Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України "Про вищу освіту". З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти також зобов'язані:

- виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні вченої ради ІЕК НАН України;
- захистити в установлений строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації у спеціалізованій вченій раді;
- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії);
- дотримуватися Статуту ІЕК НАН України, цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку ІЕК НАН України.

2.4. Суперечки, які можуть виникати між аспірантами та ІЕК НАН України, розв'язуються відповідно до Статуту ІЕК НАН України та чинного законодавства.

2.5. Покладення науковою установою на аспіранта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

3. Порядок та умови вступу до аспірантури .

3.1. Основною формою підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура.

3.2. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до ІЕК НАН України. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлений строк документів, визначених правилами прийому.

3.3. Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури, повинен включати:

- Заяву вступника на ім'я директора ІЕК НАН України.
- Особовий листок з обліку кадрів, засвідчений у відділі кадрів.
- Дві фотокартки розміром 3 х 4 см.
- Трудову книжку (для денної форми навчання) із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури з відривом від виробництва.
- Ксерокопію паспорту та ідентифікаційного коду.
- Копію диплома магістра (спеціаліста) про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації) з копією витягу із залікової відомості (додатку до диплома).
- Витяг з протоколу засідання Вченої ради (для осіб, рекомендованих в аспірантуру вченими радами вузів чи факультетів.
- Посвідчення (форма 3.2) про складання кандидатських іспитів (за наявності складених кандидатських іспитів).
- Список опублікованих праць і винаходів, а також їх ксерокопії. Особи, які не мають опублікованих праць, подають реферат з наукової теми за обраною спеціальністю (25-30 сторінок машинопису у 2-х примірниках).
- Медичну довідку про стан здоров'я за формою №286-у.
- Швидкозшивач пластиковий з перфорацією.

3.4. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття вченою радою ІЕК НАН України рішення про визнання його диплома.

3.5. Вступні випробування до аспірантури ІЕК НАН України складаються з:

- вступного іспиту із спеціальності 101 Екологія для вступу до аспірантури ІЕК НАН України (із врахуванням обсягу програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- вступного іспиту з іноземної мови (за вибором вченої ради ІЕК НАН України в обсязі, який відповідає рівню В2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови.

Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;

3.6. Оцінювання вступних іспитів зі спеціальності, іноземної мови, а також вага бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в правилах прийому до ІЕК НАН України.

3.7. Особи, які на час вступу до аспірантури склали всі або декілька кандидатських іспитів, звільняються (за їх бажанням та письмовою згодою) від вступних іспитів. Приймальною комісією зараховуються оцінки кандидатських іспитів на підставі відповідної заяви вступника.

3.8. Відповідно до правил прийому до ІЕК НАН України особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра

(спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

3.9. Програма вступних випробувань зі спеціальності розробляється гарантом і членами проектної групи освітньо-наукової програми ІЕК НАН України і затверджуються вченою радою ІЕК НАН України не пізніше, ніж за три місяці до початку прийому документів.

3.10. Програма вступних випробувань зі спеціальності оприлюднюються на веб-сайті ІЕК НАН України.

3.11. Вступники, які без поважних причин не з'явилися на вступні іспити у зазначений розкладом час, а також ті, знання яких було оцінено як «незадовільно» (нижче 3 балів), до участі в наступних вступних випробуваннях не допускаються.

3.12. Повторне складання вступних іспитів не дозволяється.

3.13. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до ІЕК НАН України протягом одного календарного року.

3.14. Апеляції на результати вступних випробувань розглядає апеляційна комісія ІЕК НАН України, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом директора ІЕК НАН України.

3.15. Вступні випробування до аспірантури проводяться приймальною комісією, до складу якої входить, як правило, три - п’ять осіб, які призначаються директором ІЕК НАН України.

3.16. До складу приймальної комісії включаються доктори наук, які проводять наукові дослідження за спеціальністю 101 Екологія (із врахуванням Наказу МОН України №1151 від 06.11.2015 р. «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266) та відповідають за виконання освітньо-наукової програми ІЕК НАН України. До складу приймальної комісії можуть бути призначені також представники інших вищих навчальних закладів або наукових установ, з якими укладено договори про ведення спільної наукової діяльності та/або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів.

3.17. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до ІЕК НАН України.

3.18. Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом директора ІЕК НАН України, який оприлюднюється в установленому порядку.

3.19. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом директора ІЕК НАН України призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

3.20. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою ІЕК НАН України за належне та своєчасне виконання обов’язків наукового керівника.

3.21. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п’яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

3.22. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

3.23. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта

науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження. Вчена рада ІЕК НАН України з урахуванням потреб аспіранта та ефективності роботи наукового керівника з підготовки докторів філософії може відвести більшу кількість годин навчального навантаження керівникові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду вищого навчального закладу.

3.24. Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

3.25. Рішення про зміну наукового керівника, як виняток, приймається вченою радою ІЕК НАН України на підставі заяви аспіранта, рішень відділів та вченої ради ІЕК НАН України.

4. Підготовка здобувачів вищої освіти та наукового ступеня доктора філософії в аспірантурі

4.1. Підготовка здобувачів вищої освіти та наукового ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються вченою радою ІЕК НАН України для спеціальності 101 Екологія.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми ІЕК НАН України, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

4.2. Освітньо-наукова програма, чинна в ІЕК НАН України та навчальний план аспірантури ІЕК НАН України складаються з освітньої та наукової складових.

Навчальний план аспірантури містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30-60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою ІЕК НАН України.

Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного відділу/підрозділу ІЕК НАН України.

4.3. Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується вченою радою.

4.4. Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури ІЕК НАН України.

4.5. Освітньо-наукова програма аспірантури, чинна в ІЕК НАН України має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибинних знань із спеціальності 101 Екологія, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних

проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напряму (обсяг такої освітньої складової становить від 9 до 12 кредитів ЄКТС);

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить шість кредитів ЄКТС);
- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить до 3-х кредитів ЄКТС);
- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (рекомендований обсяг такої навчальної складової становить шість - десять кредитів ЄКТС).

4.6. Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні С1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

- на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;
- на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

4.7. Вчена рада ІЕК НАН України має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших вищих навчальних закладах (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

4.8. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

4.9. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання у галузі знань 10 Природничі науки або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму галузі знань 10 Природничі науки та оприлюднені у відповідних публікаціях.

4.10. Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

4.11. Атестація здобувачів вищої освіти та наукового ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

4.12. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

4.13. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

4.14. Здобувачі вищої освіти та наукового ступеня доктора філософії захищають дисертації у спеціалізованій вченій раді, утвореній для проведення разового захисту з відповідної спеціальності, за якою здійснювалася підготовка аспіранта за освітньо-науковою програмою, чинною в ІЕК НАН України.

4.15. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною) формою навчання.

4.16. Державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами. До участі в конкурсі на розміщення державного замовлення допускаються лише вищі навчальні заклади та наукові установи, які на момент проведення конкурсу мають ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю.

4.17. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються вченою радою ІЕК НАН України з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії ІЕК НАН України, за якою він провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

5. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

5.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в ІЕК НАН України без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці. Такі особи прикріплюються строком до п'яти років до ІЕК НАН України, що має ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 091- Біологія.

5.2. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури ІЕК НАН України згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи прикріпленої особи та публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Правила та процедури прикріплення до аспірантури ІЕК НАН України визначаються вченою радою ІЕК НАН України.

5.3. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до ІЕК НАН України для реалізації свого права на здобуття вищої освіти – ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти фізичних чи юридичних осіб.

Особи, прикріплені до ІЕК НАН України з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають всі права і обов'язки, визначені у розділі 2 цього Положення.

5.4. У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в ІЕК НАН України та має право:

- продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою в ІЕК НАН України (за умови прийняття відповідного рішення ІЕК НАН України);
- вступити до аспірантури ІЕК НАН України для здобуття відповідного ступеня за очною (денною) або заочною (дистанційною) формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів

ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

6. Відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення аспірантів та докторантів

6.1. Підставами для відрахування аспірантів є:

1) завершення навчання за відповідною освітньо-науковою (науковою) програмою;
2) власне бажання;
3) переведення до іншого вищого навчального закладу;
4) невиконання навчального плану (для докторів філософії);
5) порушення умов договору (контракту), укладеного між ІЕК НАН України та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
6) інші випадки, передбачені законом.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть переривати навчання (з наданням академічної відпустки) у зв'язку із обставинами, які унеможливлюють виконання індивідуального плану роботи:

- за станом здоров'я;
- перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї;
- сімейними обставинами;
- навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав).

6.3. Загальний термін переривання у навчанні у зв'язку з хворобою не може перевищувати один рік.

Здобувачам вищої освіти, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, гарантується збереження місця навчання та стипендії.

Здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії відповідно до положення про порядок реалізації права на академічну мобільність. Такі особи не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти.

6.4. Для оформлення академічної відпустки аспірант не пізніше ніж за п'ятнадцять днів до початку бажаного терміну переривання подає на ім'я директора Інституту заяву, погоджену з науковим керівником. До заяви повинні додаватися документи, які підтверджують обґрунтованість причини переривання (офіційне запрошення на стажування, підтвердження отримання гранту, лікарняні листи, довідка ЛКК, свідоцтво про народження дитини тощо).

6.5. Переривання та продовження навчання в аспірантурі оформлюється відповідним наказом. Період переривання не включається до терміну навчання в аспірантурі. Стипендія на період переривання навчання не сплачується.

6.6. У випадку, якщо аспірант після закінчення терміну академічної відпустки не поновив свій статус, тобто не зареєструвався в ІЕК НАН України протягом десяти днів, то він/вона підлягає відрахуванню з останнього дня переривання навчання в аспірантурі, зазначеного у наказі.

7. Контроль та відповідальність за дотримання вимог Положення

8.1. Загальний контроль за дотриманням вимог Положення здійснює директор ІЕК НАН України та заступник директора з наукової роботи.

8.2. Безпосередній контроль за дотриманням вимог Положення здійснює учений секретар ІЕК НАН України.

8.3. Відповідальні особи, передбачені розділом 8.1 – 8.2, несуть дисциплінарну відповідальність за порушення норм цього положення.

8. Прикінцеві положення

9.1. Положення вводиться в дію з дня його затвердження наказом.

9.2.Зміни та доповнення до Положення у разі потреби можуть вноситися наказом директора ІЕК НАН України або наказом директора ІЕК НАН України за рішенням вченої ради ІЕК НАН України.

9.3. Дія Положення скасовується наказом директора ІЕК НАН України за рішенням вченої ради ІЕК НАН України.